

TIẾNG VIỆT 3 - CÁC BỘ PHẬN CỦA CÂU: Ở ĐÂU, KHI NÀO, BẰNG GÌ,

.....

PHẦN I. KIẾN THỨC CẦN NHỚ

1. Bộ phận trả lời cho câu hỏi “Khi nào?”

Bộ phận trả lời cho câu hỏi “**Khi nào?**” thường dùng để chỉ **thời gian**.

Ví dụ:

- Gia đình em thường đi du lịch vào mùa hè. → Gia đình em thường đi du lịch **khi nào?**
- Mỗi buổi sáng, em đều thức dậy từ lúc sáu giờ. → **Khi nào** em thức dậy?

2. Bộ phận trả lời cho câu hỏi “Ở đâu?”

Bộ phận trả lời cho câu hỏi “**Ở đâu?**” thường dùng để chỉ **địa điểm, nơi chốn**.

Ví dụ:

- Chim hót líu lo trên cành cây. → Chim hót líu lo **ở đâu?**
- Các bạn học sinh đang xếp hàng trước cửa lớp. → Các bạn học sinh đang xếp hàng **ở đâu?**

3. Bộ phận trả lời cho câu hỏi “Bằng gì?”

Bộ phận trả lời cho câu hỏi “**Bằng gì?**” thường dùng để chỉ **cách làm, cách thức thực hiện**. Thường bắt đầu bằng từ “bằng”.

Ví dụ:

- Bé viết những dòng chữ đầu tiên bằng cây bút chì mới. → Bé viết những dòng chữ đầu tiên **bằng gì?**
- Bằng sự khéo léo, bà đã đan cho em chiếc áo len ấm áp. → Bà đã đan cho em chiếc áo len ấm áp **bằng gì?**

4. Bộ phận trả lời cho câu hỏi “Để làm gì?”

Bộ phận trả lời cho câu hỏi “**Để làm gì?**” thường dùng để chỉ **mục đích**.

Ví dụ:

- Em thức dậy sớm để tập thể dục nâng cao sức khỏe. → Em thức dậy sớm **để làm gì?**
- Để chuẩn bị cho kỳ thi, Nam chăm chỉ đọc sách mỗi ngày. → Nam chăm chỉ đọc sách mỗi ngày **để làm gì?**

5. Bộ phận trả lời cho câu hỏi “Vì sao?”

Bộ phận trả lời cho câu hỏi “**Vì sao?**” thường dùng để chỉ **nguyên nhân, lí do**.

Ví dụ:

- Vì đường đông nên em bị đến trường muộn. → **Vì sao** em bị đến trường muộn?
- Cả lớp tuyên dương Lan vì bạn ấy luôn giúp đỡ mọi người. → Cả lớp tuyên dương Lan **vì sao?**

6. Bộ phận trả lời cho câu hỏi “Ai? (Cái gì?, Con gì?)”

Bộ phận trả lời cho câu hỏi “**Ai? (Cái gì?, Con gì?)**” thường dùng để chỉ **người, vật, con vật** được nói đến trong câu (thường là chủ ngữ).

Ví dụ:

- Mẹ em là giáo viên. → **Ai** là giáo viên?
- Chú chó nhỏ rất tinh nghịch. → **Con gì** rất tinh nghịch?

7. Bộ phận trả lời cho câu hỏi “Làm gì?”

Bộ phận trả lời cho câu hỏi “**Làm gì?**” thường dùng để chỉ **hoạt động** của người, con vật hoặc vật.

Ví dụ:

- Học sinh đang nghe cô giáo giảng bài. → Học sinh **làm gì?**
- Con mèo đang sưởi nắng ngoài sân. → Con mèo **làm gì?**

8. Bộ phận trả lời cho câu hỏi “Thế nào?”

Bộ phận trả lời cho câu hỏi “**Thế nào?**” thường dùng để chỉ **đặc điểm, tính chất, trạng thái** của người, vật, con vật.

Ví dụ:

- Bông hoa hồng rất thơm và rực rỡ. → Bông hoa hồng **thế nào?**
- Bầu trời hôm nay trong xanh, mát mẻ. → Bầu trời hôm nay **thế nào?**

PHẦN II. BÀI TẬP ÁP DỤNG

Bài 1. Gạch chân dưới bộ phận trả lời cho câu hỏi “Khi nào?” trong các câu sau:

- a) Chuông giáo xứ vang lên khi ánh bình minh bắt đầu rạng.
- b) Cuối tuần này, gia đình em sẽ về quê thăm ông bà.
- c) Khi cơn mưa rào vừa tạnh, chiếc cầu phông nhiều màu sắc xuất hiện trên bầu trời.
- d) Sang thu, lá cây trong vườn bắt đầu chuyển sang màu vàng nhạt.

Bài 2. Gạch chân dưới bộ phận trả lời cho câu hỏi “Ở đâu?” trong các câu sau:

- a) Dưới gốc cây đa cổ thụ, các cụ già đang ngồi trò chuyện vui vẻ.
- b) Trên cành cao, chú chim sâu hăng hái bắt sâu bảo vệ cây trồng.
- c) Giữa lòng thành phố, một khu công viên xanh rộng lớn vừa được đưa vào sử dụng.
- d) Trong góc học tập, Mai sắp xếp sách vở ngăn nắp sau mỗi giờ học.

Bài 3. Gạch chân dưới bộ phận trả lời cho câu hỏi “Bằng gì?” trong các câu sau:

- a) Bác nghệ nhân đã chế tác thành công bức tượng gỗ bằng sự tỉ mỉ và đôi bàn tay khéo léo.
- b) Chiếc cầu nhỏ bắc qua dòng suối được làm bằng những thân gỗ lim chắc chắn.
- c) Đội văn nghệ trường em gửi tặng các thầy cô giáo tiết mục hát múa bằng sự trân trọng chân thành.
- d) Bức tranh đồng quê được các bạn học sinh ghép lại bằng những mảnh lụa nhiều màu sắc.

Bài 4. Em hãy đặt câu hỏi cho bộ phận được gạch chân trong câu sau:

Để rèn luyện tính kiên trì, Minh đã theo học lớp luyện chữ đẹp mỗi chiều thứ Bảy.

- A. Để rèn luyện tính kiên trì, Minh đã làm gì?
- B. Minh theo học lớp luyện chữ đẹp mỗi chiều thứ Bảy để làm gì?
- C. Vì sao Minh học luyện chữ đẹp?
- D. Khi nào Minh theo học lớp luyện chữ đẹp?

Bài 5. Bộ phận in đậm trong các câu sau trả lời cho câu hỏi nào?

- a) Học sinh hào hứng tham gia các hoạt động ngoại khóa **vào dịp giữa kỳ.**

- b) Chiếc lồng đèn trung thu của bé được làm **bằng tre nứa và giấy kiếng đỏ.**

Bài 6. Em hãy đặt câu hỏi có cụm từ “Ở đâu?” cho mỗi câu sau:

- a) Tại sân trường, các bạn học sinh đang cùng nhau múa hát tập thể.

- b) Vào cuối tuần, nhóm bạn thân hẹn gặp nhau tại thư viện trung tâm.

Bài 7. Em hãy viết câu trả lời cho những câu hỏi sau:

- a) Khi nào trường em tổ chức hội diễn văn nghệ chào mừng Ngày Nhà giáo Việt Nam?

- b) Học sinh đến thư viện trường để làm gì?

Bài 8. Đặt câu hỏi có cụm từ “Vì sao?” cho các câu sau:

- a) Cây cối trong vườn xanh tươi nhờ mưa xuân tưới mát.

- b) Lan được cô giáo khen vì bạn ấy luôn chủ động giúp đỡ bạn bè.

Bài 9. Nối câu ở cột A với bộ phận câu trả lời tương ứng ở cột B:

Cột A (Câu)	Cột B (Trả lời cho câu hỏi)
1. Học sinh tập thể dục để rèn luyện sức khỏe.	a) Ở đâu?
2. Bầy chim sẻ đang nhảy nhót trên mái nhà.	b) Để làm gì?
3. Bác thợ mộc đóng bàn ghế bằng gỗ xoan đào.	c) Vì sao?
4. Đường phố vắng vẻ vì trời mưa rất to.	d) Bằng gì?

Bài 10. Hãy viết 1 câu có bộ phận trả lời cho câu hỏi “Để làm gì?” và 1 câu có bộ phận trả lời cho câu hỏi “Bằng gì?”:

a) Câu có bộ phận trả lời cho câu hỏi “Để làm gì?”:

b) Câu có bộ phận trả lời cho câu hỏi “Bằng gì?”:

